

Handläggare
Josabeth Sellin
Telefon: 08-50803346**Till**
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Förskolerapport 2022

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har i uppdrag från kommunfullmäktige att årligen ta fram en förskolerapport. Förskolerapporten syftar till att ge en stadsövergripande bild av både fristående och kommunal förskola i Stockholms stad 2022. Stadsdelsnämnderna har redovisat kvalitativt underlag till rapporten enligt särskilda anvisningar som grundar sig på de utvecklingsområden som identifierades i tidigare års förskolerapporter och nationellt angelägna områden för förskolan. Följande områden bör prioriteras för framtida utveckling inom förskolan i staden:

- Tillgång till förskola och tidigare förberedelser för fortsatt utbildning
- Personalens utbildningsnivå och faktiska förutsättningar för uppdraget
- Bidra till en likvärdig kvalitet i stadens förskola genom bättre uppföljningsmetoder

Rapporten visar att trots höjd ambitionsnivå kvarstår utmaningar att identifiera vårdnadshavare som inte har sina barn inskrivna i förskola. Nya lagkrav ställer krav på kommunerna att intensifiera arbetet. Pågående insatser som uppsökande verksamhet och introduktionsförskola behöver följas upp och utvärderas för att bedöma om insatserna leder till ökad inskrivning. Inom Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning pågår ett systematiskt arbete med att öka inskrivningsgraden. Avdelning förskola har de senaste åren identifierat de barn som är skrivna i stadsdelsområdet men inte är inskrivna i förskola och arbetar uppsökande gentemot dessa familjer. Den uppsökande verksamheten innefattar erbjudanden om

informationsträffar om förskola och dess påverkan på barns möjligheter till fortsatt lärande i skolan.

I statistik över personalens utbildningsnivåer har ytterligare en personalkategori införts; personal med viss pedagogisk utbildning. Denna grupp var tidigare inkluderad i kategorin utbildad personal. Rapporten visar att gruppen utbildad personal i stadens förskolor därmed minskat. Samtliga avdelningar i Spånga-Tenstas kommunala förskolor har i grunden förskollärare som leder undervisningen. Vid rekrytering eller frånvaro finns rutiner och arbetssätt för att barnen fortsatt kontinuerligt möter förskollärare i undervisningssituationer. Detta arbete kommer under 2023 att fortsätta utvecklas och systematiseras för att säkerställa likvärdighet för barnen i nämndens förskolor.

Riktlinjer för övergången mellan förskola och skola har numera ett ökat fokus på barns språkutveckling. Syftet är att exempelvis kunna följa upp och utveckla vilka språkutvecklande insatser i förskolan som ger resultat för goda möjligheter till fortsatt lärande i skolan. Inom Spånga-Tensta stadsdelsnämndsområde har samverkan mellan förskola och skola inkluderat fokus på språkutveckling under de senaste åren.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande *Remiss förskolerapport 2022* och överlämnar rapporten till kommunstyrelsen.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har gett utbildningsnämnden i uppdrag att årligen utarbeta en stadsövergripande rapport för verksamhetsområdet förskola inklusive en analys av utvecklingen inom området. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd har ombetts att komma med yttrande i ärendet. Samtliga stadsdelsförvaltningar har bidragit till rapporten genom att formulera *Underlag till Förskolerapport* för respektive stadsdelsförvaltning i ILS, stadens system för integrerad ledning och styrning.

Ärendet

Utbildningsnämnden har i uppdrag från kommunfullmäktige att årligen ta fram en förskolerapport. Förskolerapporten syftar till att ge en stadsövergripande bild av både fristående och kommunal förskola i Stockholms stad 2022. Stadsdelsnämnderna har redovisat kvalitativt underlag till rapporten enligt särskilda anvisningar som grundar sig på de utvecklingsområden som identifierades i tidigare

års förskolerapporter och nationellt angelägna områden för förskolan. Följande områden bör prioriteras för framtida utveckling inom förskolan i staden:

- Tillgång till förskola och tidigare förberedelser för fortsatt utbildning
- Personalens utbildningsnivå och faktiska förutsättningar för uppdraget
- Bidra till en likvärdig kvalitet i stadens förskola genom bättre uppföljningsmetoder

I 2023 års budget har förskolenämnden fått i uppdrag att fortsätta arbeta för att öka andelen inskrivna barn i förskolor i områden där inskrivningsgraden är låg. Den uppsökande verksamheten innebär till exempel att så kallade stadsdelsmammor via telefon följer upp utskickade informationsbrev. Det kan också innebära samverkan mellan stadsdelsnämndens samhällslots, förskolan och öppna förskolan. Stadsdelsnämnderna behöver fortsätta fördjupa kunskaperna om varför barn inte är i förskolan och påbörja relevanta åtgärder för att öka inskrivningsgraden. I Spånga-Tensta har avdelning förskola de senaste åren identifierat de barn som är folkbokförda i stadsdelsområdet men inte är inskrivna i förskola och arbetar uppsökande gentemot dessa familjer. Senaste statistik, per 2022-12-31, visar ökad inskrivningsgrad i Tensta-Hjulsta, där inskrivningsgraden är som lägst, från 87,6 procent till 88,1 procent för barn 2–5 år inklusive barn med TF-nummer.

Ett fördjupat samarbete mellan nämndens förskolor och grundskolor i stadsdelsområdet utifrån barns språkkunskaper påbörjades 2021 och har utvecklats vidare sedan dess. Syftet är att till exempel bättre kunna avgöra vilka språkutvecklande insatser i förskolan som ger resultat för goda möjligheter till fortsatt lärande i skolan.

Vid statistik över personalens utbildningsnivåer har ytterligare en personalkategori införts; personal med viss pedagogisk utbildning. Denna grupp var tidigare inkluderad i kategorin utbildad personal på grund av att exempelvis kortare barnskötarutbildningar inte når upp till Skolverkets definition av barnskötarutbildning. Gruppen utbildad personal i stadens förskolor har därmed minskat och gruppen med viss pedagogisk utbildning ökat markant. Samtliga avdelningar i Spånga-Tenstas kommunala förskolor har i grunden förskollärare som leder undervisningen. Vid rekrytering eller frånvaro finns rutiner och arbetssätt för att barnen fortsatt kontinuerligt möter förskollärare i undervisningssituationer.

Rapporten visar att behovet av att höja personalens kompetens i det svenska språket har lett till utbildningsinsatser och arbetsplatslärande i stadens kommunala förskolor. I Spånga-Tensta har inventering av stadsdelsnämndsområdets behov av att höja personalens kompetens i svenska språket lett till utbildning i yrkessvenska för personal. Utbildningen har under två år skett i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen och genomförts av SFI Järva. Utöver pågående kompetensutvecklingsinsatser, för att öka medarbetarnas kompetens i svenska språket, behöver andra insatser göras. Arbetsplatsen behöver exempelvis ses i förhållande till sin kontext och vilka förutsättningar och utmaningar som finns för att möjliggöra språkutvecklande arbetsplatser.

Rapporten visar att det finns ett fortsatt behov av att utveckla och förbättra gemensamma bedömningsgrunder för kvalitet i förskolan oavsett regiform. Vidare kan samverkan mellan stadsdelsnämndsområden utvecklas för ett mer gemensamt systematiskt kvalitetsarbete i staden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning förskola.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Inom Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning pågår ett systematiserat arbete med att öka inskrivningsgraden. Avdelning förskola har de senaste två åren identifierat de barn som är folkbokförda i stadsdelsområdet men inte är inskrivna i förskola och arbetar uppsökande gentemot dessa familjer. Fokus i informationen till familjerna är förskolans betydelse för barns utveckling och lärande. Förskolans utbildning för barnens språkutveckling lyfts särskilt som en förutsättning för deras fortsatta lärande. Inskrivningsgraden har ökat där den är som lägst, men arbetet behöver fortsätta vara prioriterat för att fler barn ska få ta del av förskolans utbildning.

Förvaltningen är positiv till att medarbetare med viss utbildning för arbete med barn inte längre ingår i yrkeskategorin ”outbildad personal” vid statistik över personalens kompetens.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande *Remiss förskolerapport 2022* och överlämnar rapporten till kommunstyrelsen.

Victoria Callenmark
Stadsdelsdirektör
Spånga-Tensta
stadsdelsförvaltning

Jessika Von Malmborg
Avdelningschef
Spånga-Tensta
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Remissbrev - Förskolerapport 2022
2. Remiss - Förskola i Stockholm 2022
3. Remiss - Förskolerapport 2022-Protokoll från
förskolenämnden
4. Remiss - Tjänsteutlåtande – Förskolerapport 2022

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Victoria Callenmark, Stadsdelsdirektör	2023-06-01
Jessika Von Malmborg, Avdelningschef	2023-05-31